

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۱۲/۱۷

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه دهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخگویی: ۸۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضیات	۱۰	۱	۱۰	۱۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰ دقیقه
۶	جغرافیا	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰ دقیقه
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۱- چند مورد از عبارت‌های زیر بیانگر افراد بیکار است؟

- (الف) محسن که دانش‌آموز پایه دوازدهم است و قصد دارد خود را برای کنکور آماده کند.
 (ب) خانم جابری که به دلیل شروع فصل سرد سال، بستنی‌فروشی خود را تعطیل کرده است.
 (ج) دنیز که دانش‌آموز پایه هشتم است و به دنبال کار پاره‌وقت می‌گردد اما کاری پیدا نمی‌کند.
 (د) خانم عزیزی که خانه‌دار است اما برای کمک به خانواده‌اش به دنبال کار می‌گردد.
 (ه) آقای حسینی که به منظور شروع یک کسب و کار جدید، از شغل خود استعفا داده است.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۴

۱۲- کدام گزینه درباره منحنی عرضه نیروی کار در حالی که نقطه عرضه نسبت به نقطه تعادلی راست‌تر و بالاتر قرار گرفته باشد، صحیح است؟

(۱) عرضه‌کنندگان دستمزد را افزایش داده و به قیمت تعادلی نزدیک می‌شوند.

(۲) در چنین شرایطی تقاضا برای نیروی کار زیاد است.

(۳) در این سطح قیمتی با افزایش دستمزد روبه‌رو خواهیم شد.

(۴) در این شرایط، بیکاری در جامعه افزایش پیدا می‌کند.

۱۳- کدام گزینه در بردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(الف) روش کلی در تعیین میزان فقر چیست؟

(ب) از نظر بانک جهانی، چه کسانی فقیر محسوب می‌شوند؟

(۱) الف: نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم. ب: افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق‌اند.

(۲) الف: نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم. ب: افرادی که زیر ۹/۱ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق‌اند.

(۳) الف: به میزان درآمد دریافتی هر خانواده و مخارج آن خانواده توجه ویژه باشیم. ب: افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر نسبی‌اند.

(۴) الف: به میزان درآمد دریافتی هر خانواده و مخارج آن خانواده توجه ویژه باشیم. ب: افرادی که زیر ۹/۱ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر نسبی‌اند.

۱۴- با توجه به اطلاعات جدول زیر، به ترتیب از راست به چپ، نرخ بیکاری و تعداد جمعیت شاغل را محاسبه کنید.

جمعیت کل (نفر)	جمعیت زیر ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار
۹۰,۰۰۰	۴۲,۵۰۰	$\frac{1}{4}$ جمعیت بالای ۱۵ سال	$\frac{2}{5}$ جمعیت غیرفعال

(۱) ۴۰٪ - ۲۳,۷۵۰ (۲) ۴۰٪ - ۱۴,۲۵۰ (۳) ۳۰٪ - ۲۳,۷۵۰ (۴) ۳۰٪ - ۱۴,۲۵۰

۱۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد تاریخچه پول نادرست است؟

(۱) با وجود فواید زیاد استفاده از پول‌های فلزی مثل طلا و نقره، باز هم مشکلاتی وجود داشت.

(۲) انتخاب برخی از فلزات مثل طلا و نقره برای معامله، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد.

(۳) پشتوانه رسیدهایی که مردم از تجار معتبر دریافت می‌کردند، ارزش ذاتی آن‌ها و اعتبار تجار بود.

(۴) در گذشته نوعی از کالاهای خاص به عنوان اولین وسیله مبادله، مورد استفاده قرار گرفت.

۱۶- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح عبارت‌های زیر است؟

الف) در هر منطقه کالایی خاص پرطرفدار بود، در ایران، غلات؛ در هندوستان، در تبت، چای و در روسیه، خواهان زیادی داشت.

ب) درآمد نفتی کشور چگونه موجب بروز تورم می‌شود؟

۱) الف: تنباکو - گندم ب: زیرا منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

۲) الف: پوست سمور - صدف ب: با رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی در کشور

۳) الف: گندم - تنباکو ب: زیرا منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

۴) الف: صدف - پوست سمور ب: با رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی در کشور

۱۷- کدام گزینه دربر دارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، چه راهکاری ارائه می‌دهید؟

ب) بعد از شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی، آن چه مورد نظر امام خمینی (ره) و خواسته ملت بود، در کجا تجلی یافت؟

۱) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: قانون خدمات و مدیریت کشوری

۲) الف: مقاومت‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: قانون اساسی جمهوری اسلامی

۳) الف: مقاومت‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: قانون خدمات و مدیریت کشوری

۴) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: قانون اساسی جمهوری اسلامی

۱۸- کدام عبارت‌ها در رابطه با دلایل ویژه بودن جایگاه ویژه ایران در اقتصاد جهان در دوران باستان درست است؟

الف) وجود حکومت‌ها و سلسله‌های بزرگ

ب) وسعت و پهناوری جغرافیایی

ج) قرار گرفتن در چهار راه بین‌المللی

د) لشکرکشی‌ها و جنگ‌ها

ه) برخورداری از منابع طبیعی

۱) الف - ج - د ۲) ج - د - ه ۳) ب - ج - ه ۴) الف - ب - ه

۱۹- چنانچه در کشوری فرضی، قیمت‌ها در سه سال متوالی در ابتدای سال‌های ۲۰۰۸، ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ به ترتیب ۵۸۰، x و ۳۱۰ و در انتهای سال به ترتیب y، ۶۰۰ و ۴۲۰ باشد، با فرض نرخ تورم یکسان در این سه سال، در انتهای سال اول، شاهد چه قیمتی خواهیم بود؟

۱) ۸۳۷ ۲) ۳۳۷ ۳) ۷۸۳ ۴) ۳۷۳

۲۰- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر مربوط به دوران کدام حکومت است؟

- ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.

- مصادف بودن با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره

- تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

۱) پهلوی - دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار ۲) قاجار - پهلوی - دوره پایانی حکومت صفویه

۳) قاجار - دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار ۴) دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار - پهلوی

علوم و فنون ادبی

۲۱- از میان ویژگی‌های زیر، چند مورد، مربوط به «نثر سامانی» است؟

«ایجاز و اختصار در لفظ و معنا / تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی / کوتاهی جملات / تعداد اندک لغات کم‌کاربرد فارسی / بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی / افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی نسبت به جمع عربی»

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۲۲- در کدام بیت ویژگی زبانی «تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز» در سبک خراسانی برجسته است؟

(۱) همیشه ساحت او جای من باد
(۲) پس آنکه خیر باد یک به یک کرد
(۳) طبیعت مستعد ناز می‌یافت
(۴) همی‌داند که افتد پیش و راند

بساط او نشاط‌افزای من باد
به پوزش لعل شیرین پر نمک کرد
در ناز و کرشمه باز می‌یافت
چه داند تا که آید یا که ماند

۲۳- کدام گزینه از شباهت‌های نثرهای «قابوس‌نامه» و «سیاست‌نامه» محسوب نمی‌شود؟

(۱) به کار گرفتن جمله‌های طولانی
(۳) حذف کردن فعل به قرینه

(۲) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا
(۴) ذکر جملات معروف، ضرب‌المثل‌ها یا اشعار زبان عربی در میان کلام

۲۴- در کدام گزینه به ترتیب نام نمونه‌هایی از نثر فارسی دوره «غزنوی و سلجوقی» و «سامانی» آمده است؟

(۱) کیمیای سعادت - تفسیر طبری
(۳) تاریخ بلعمی - تاریخ بیهقی

(۲) سیاست‌نامه - قابوس‌نامه
(۴) کشف‌المحجوب - التفهیم

۲۵- کدام گزینه به درستی «تقطیع هجایی» نشده است؟

(۱) خدایا به خواری مران از درم / که صورت نبندد دری دیگرم: U--U--U--U
(۲) ندیدمت که بکردی وفا بدان چه بگفتی / طریق وصل گشادی من آدم تو برفتی: UU-U-U--UU-U-U
(۳) سست پیمانها به یک ره دل ز ما برداشتی / آخر ای بدعهد سنگین دل چرا برداشتی: U---U---U---U
(۴) گر جان بدهد سنگ سیه لعل نگردد / با طینت اصلی چه کند؟ بدگهر افتاد: --UU--UU--UU--

۲۶- نمودار «U-U--UU-U-U---»، نشان‌دهنده امتداد هجاهای کدام گزینه است؟

(۱) دلم به باد می‌دهد نوای گرم نای او
(۲) خوشا شبی که به آرامگاه من باشی

(۳) خوشا مرز آباد ایران زمین
(۴) ملکا، مها، نگارا، صنما، بتا، بهارا!!

۲۷- کدام بیت دارای آرایه «موازنه» است و با بیت «رخ از ما تا به کی پنهان کند عید؟ / هلال آنک به ابرو می‌نماید» وزن یکسانی دارد؟

(۱) راه وصل تو، راه پرآسب
(۲) وجودی دارم از مهرت گدازان
(۳) بدان حجت که دل را زنده دارد
(۴) برنند از برای دلی بارها

درد عشق تو، درد بی‌درمان
وجودم رفت و مهرت هم‌چنان هست
بدان آیت که جان را بنده دارد
خورند از برای گلی خارها

۲۸- در کدام عبارت آرایه «موازنه» به چشم می‌خورد؟

(۱) اتفاقاً به خلاف طبع از وی حرکتی بدیدم که نپسندیدم.
(۲) اگر گویم، ثنای تو گویم و اگر جویم، رضای تو جویم.
(۳) لایق قدر من آن استی که با زاغی به دیوار باغی بر خرامان همی‌رفتمی.
(۴) غالب اشعار او در این زمین به زبان پارسی است؛ اگر بگویی، به فهم نزدیک‌تر باشد.

۲۹- در چند بیت «آرایه ترصیع» وجود دارد؟

دنيا همه ساجدند و مسجود يکي است
چرا ندهم؟ دهم جان در وصالت
نهادم قدم بر سر کام خویش
وی جلالت منبع اسرار فیض
هم شرع، خزیده در پناهت
وز درونم فغان برانگیزد
۲ (۴) ۳ (۳)

الف) عالم همه عابدند و معبود یکی است
ب) چرا ننهیم؟ نهیم دل بر خیالت
ج) کشیدم قلم بر سر نام خویش
د) ای جمالت مطلع انوار فیض
ه) هم عقل، دویده در رکابت
و) از برونم زبان فرو بنهد
۵ (۱) ۴ (۲)

۳۰- کدام گزینه با ابیات زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

شو، خطر کن ز کام شیر بجوی
یا چو مردانست مرگ رویاروی
شهی که افسر زرین بر آسمان ساید
اگر دستت دهد، او را دهی با خاک یکسانی
گاه چون بی‌دانه گردد، خرج آب و گل شود
گر زیر خاک باشد، بالای آسمان است

«مهتری گر به کام شیر در است
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه
۱) درون خاک بخسب چو زر در آخر کار
۲) کسی بر آسمان گر رساند از ره تعظیم
۳) هر که غافل شد ز معنی، عاقبت باطل شود
۴) از جویبار همت، تخمی که آب گیرد

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۳۵ - ۳۱):

۳۱- «إِنَّ الْحِرْيَاءَ إِضَافَةٌ إِلَى تَحْرِيكِ عَيْنِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ، تَقْدَرُ عَلَى إِخْرَاجِ لِسَانِهَا بِسُرْعَةٍ تُسَاعِدُهَا عَلَى صَيْدِ الْحَشْرَاتِ!»: أَفْتَابَ پُرسْتِ علاوهر

- (۱) حرکت کردن چشمانش در همه جهت‌ها، قادر است زبان خود را برای شکار حشره‌ها بیرون بیاورد!
- (۲) این‌که چشمش را به همه جهت‌ها حرکت می‌دهد، می‌تواند زبان را با سرعت بیرون آورده تا در شکار حشرات به او کمک کند!
- (۳) حرکت دادن چشمش در هر جهتی، می‌تواند زبانش را با سرعتی خارج کند که به او در شکار حشرات کمک می‌کند!
- (۴) این‌که چشمش در هر جهتی حرکت می‌کند، می‌تواند زبانش را چنان با سرعت بیرون بیاورد که به او در موقع صید حشرات کمک کند!

۳۲- «إِنَّ قَلْعَةَ بَمَ فِي مَحَافِظَةِ كَرْمَانَ يَعُودُ تَارِيخُهَا إِلَى أَكْثَرِ مِنْ أَلْفِي عَامٍ وَ هِيَ أَكْبَرُ عِمَارَةٍ طِينِيَّةٍ فِي الْعَالَمِ!»:

- (۱) قلعه بَم در استان کرمان تاریخش به بیشتر از دو هزار سال برمی‌گردد و آن بزرگ‌ترین ساختمان گلی در جهان است!
- (۲) تاریخ قلعه بَم در استان کرمان به بیشتر از هزار سال برمی‌گردد و بزرگ‌ترین عمارت گلی در دنیا است!
- (۳) قلعه بَم در استان کرمان که از بزرگ‌ترین ساختمان‌های گلی جهان است، تاریخش به دو هزار سال قبل برمی‌گردد!
- (۴) قلعه بَم در استان کرمان تاریخی بیشتر از هزار سال دارد و آن از عمارت‌های گلی بزرگ در دنیا است!

۳۳- «كَانَ الْمَحَافِظَاتُ الشَّمَالِيَّةُ الثَّلَاثُ عَلَى شَاطِئِ بَحْرِ قَزْوِينَ قِطْعَةً مِنَ الْجَنَّةِ بِمَنَازِلِهَا الرَّائِعَةِ!»:

- (۱) سومین استان شمالی بر سواحل دریای خزر با منظره‌های زیبایی که دارد، بخشی از بهشت است!
- (۲) گویی سه استان شمالی روی ساحل دریای خزر با مناظر جالبشان قطعه‌ای از بهشت هستند!
- (۳) سه استان شمالی واقع شده در ساحل دریای خزر با مناظر زیبا بخشی از بهشت هستند!
- (۴) انگار قطعه‌ای از بهشت با مناظر جالبش در سه بخش شمالی ساحل دریای خزر قرار گرفته بود!

۳۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) یا عباد الله، سیروا فی الأرض فانظروا إلى عاقبة المفسدين! ای بندگان خدا، در زمین بگردید تا سرانجام خرابکاران را ببینید!
- (۲) «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا!» خداوند به کسی جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌دهد!
- (۳) لَا تَأْمُرُوا النَّاسَ بِالْبِرِّ إِلَّا إِذَا تَعْمَلُونَ بِهِ! مردم را به نیکی فرا نخوانید مگر زمانی که خود به آن عمل می‌کنید!
- (۴) لَا يَمْلِكُ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ! مالک سود و زیانی نیستم مگر آن‌چه خدا بخواهد!

۳۵- «پس‌ران تصویر زیبایی را روی ماسه ساحل می‌کشند!»، عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) الأولاد يرسمون صورة جميلة في رمال الساحل!
- (۲) يرسم الأولاد صورة جميلة على رمل الشاطئ!
- (۳) الأولاد رسماً تصويراً جميلاً في رمل الشاطئ!
- (۴) يرسمون الأولاد صورة جميلة على رمال الساحل!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ (۳۷ و ۳۶):

لا تُسْتَطِيعُ البُومَةُ تَحْرِيكَ عَيْنَيْهَا الْكَبِيرَتَيْنِ فَهِيَ تُدِيرُ رَأْسَهَا حَتَّى ۲۷۰ دَرَجَةً. تَتَمَيَّزُ الْبُومَةُ بِحَاسَّةٍ سَمْعٍ قَوِيَّةٍ جَدًّا فَتُسَاعِدُهَا عَلَى تَعْيِينِ مَوْقِعِ فَرِيسَتِهَا (فَرِيْسَة = صَيْد) فِي الظَّلَامِ. تَخْتَلِفُ أَلْوَانُ رِيْشِ الْبُومَةِ حَسَبَ النَّوعِ لَكِنَّهَا فِي الْغَالِبِ بِلَوْنٍ زَمَادِيٍّ يَتَنَاسَبُ مَعَ الْمَحِيطِ. تَرْتَبِطُ الْبُومَةُ فِي الثَّقَافَةِ الْغَرِبِيَّةِ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَعْرِفَةِ لَكِنَّهَا فِي الثَّقَافَةِ الْعَرَبِيَّةِ تَرْتَبِطُ بِالْخُرَافَاتِ وَ الشُّؤْمِ وَ يَعْتَقِدُ بَعْضُ النَّاسِ أَنَّ صَوْتَ الْبُومَةِ يُنْذِرُ بِالْمَوْتِ أَوْ الْمَصَائِبِ!

۳۶- لَا يَتَحَدَّثُ النَّصُّ حَوْلَ الْبُومَةِ عَنْ

- (۱) قدرتها في الصيد
- (۲) التهديدات التي تواجهها
- (۳) معناها في ثقافات العالم
- (۴) حجم عيونها

۳۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) للبومة دلالات و معانٍ مختلفة بين الناس!
- (۲) تستطيع البومة أن تُغيّر لون ريشها بسرعة ليتناسب مع المحيط!
- (۳) إذا سمعت صوت البومة في مكان فانتظر وقوع حادثة!
- (۴) يُمكن للبومة أن تجد مكان صيدها بواسطة عيونها المتحركة!

■ عین الصحیح فی الجواب عن الأسئلة التالية (٣٨ – ٤٠):

٣٨- أي عبارة لا تحتوي على اسم مبني:

(٢) الكتاب خير صديق لنا في الحياة!

(١) وصل الطالب إلى المدرسة بالحافلة!

(٤) كم كتاباً قرأت الأسبوع الماضي؟!

(٣) هذه المكتبة مملوءة بكتب قصص قصيرة!

٣٩- عین المفعول منصوباً بالياء:

(٢) شاهدتُ أحد الموظفين في قاعة المطار!

(١) فحص الطبيب أسنان الولد الصغير!

(٤) رأى المهندس العاملين على جدار العمارة!

(٣) كتب المدير أسماء المشاركين في مباراة كرة القدم!

٤٠- عین الخطأ عن الكلمات التي تحتها خطأ:

(١) اللون البنفسجي لغرفة النوم مَهْدِي الأعصاب! اسم، مفرد مذکر / صفة

(٢) تحدّث الكاتبان حول كتابهما في الجلسة! اسم، مثنى مذکر / فاعل و مرفوع بالألف

(٣) و الله يعلم ما في قلوبكم! فعل مضارع، مجرّد ثلاثي، متعدّد / فعل و مفعوله: ما

(٤) العاقل لا يُصدّق قول الكاذبين! فعل مضارع منفي، مزيد ثلاثي، مصدره: تصديق / خبر

تاریخ

- ۴۱- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر دربارهٔ تشکیلات سیاسی و اداری حکومت‌های ایران باستان در کدام گزینه مشخص شده است؟
- (الف) اجزای اصلی تشکیلات اداری مرکزی درون دربار این حکومت به وسیلهٔ دبیران یا منشیانی که به زبان‌ها و خط‌های رایج آشنا بودند، اداره می‌شد.
- (ب) در آن دوران، دو مجلس وجود داشت. در یکی از این مجالس، شاهزادگان و بزرگان درباری و در دیگری پیشوایان دینی یا مغان و نمایندگان هفت خاندان بزرگ حضور می‌یافتند.
- (ج) در نتیجهٔ اقدامات آنان در جهت اصلاح تشکیلات اداری، تعداد حکومت‌های موروثی محلی به طور محسوسی افزایش یافت و پایتخت تحت نظارت و سلطهٔ مستقیم حکومت قرار گرفت.
- (د) فرماندهی سپاه در جنگ همواره از وظایف بزرگ‌فرما دار بود و او نیز در زمان غیاب پادشاه به عنوان جانشین شاه، کشور را اداره می‌کرد.
- (۱) «الف» و «ب» به ترتیب دربارهٔ هخامنشیان و اشکانیان نادرست و «ج» و «د» به ترتیب دربارهٔ سلوکیان و ساسانیان درست هستند.
- (۲) «الف» و «ب» به ترتیب دربارهٔ هخامنشیان و اشکانیان و «ج» و «د» دربارهٔ ساسانیان نادرست هستند.
- (۳) «الف» و «ب» به ترتیب دربارهٔ هخامنشیان و اشکانیان نادرست و درست و «ج» و «د» دربارهٔ ساسانیان نادرست هستند.
- (۴) «الف» و «ب» به ترتیب دربارهٔ هخامنشیان و اشکانیان درست و نادرست و «ج» و «د» به ترتیب دربارهٔ سلوکیان و ساسانیان نادرست هستند.
- ۴۲- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر دربارهٔ قضاوت و دادرسی در ایران باستان در کدام گزینه مشخص شده است؟
- (الف) در دورهٔ ساسانی، تشکیلات قضایی گسترش یافت و نقش روحانیان زرتشتی در امور قضایی به نسبت گذشته کاهش یافت و گروه کوچکی از روحانیان زرتشتی که با قوانین دینی و احکام عرفی آشنایی داشتند، عهده‌دار امور قضاوت بودند.
- (ب) از اشارات نویسندگان یونانی معلوم می‌شود که در دوران هخامنشی، قدرت و اختیارات پادشاه نامحدود بود، به طوری که معمولاً شاه بالاترین مرجع قضایی و قاضی‌القضاات به شمار می‌رفت و در محاکمه‌های مهم، اغلب، حکم نهایی را او صادر می‌کرد.
- (ج) به طور کلی قضاوت به دو شکل غیررسمی و رسمی انجام می‌گرفت. شکل غیررسمی قضاوت را اغلب ریش‌سفیدان و روحانیون زرتشتی برعهده داشتند. قضاوت رسمی، بیشتر بر عهدهٔ قضاتی بود که از سوی شاه یا حاکمان مناطق مختلف منصوب می‌شدند.
- (د) در دورهٔ هخامنشیان، مبنای قضاوت ترکیبی از قوانین اقوام ایرانی و غیرایرانی بود و پادشاهان هخامنشی، ملل تابع خود را در تبعیت از قوانین و آداب و رسوم خود، آزاد می‌گذاشتند. همچنین برخی پادشاهان دربارهٔ قانونی بودن برخی از کارهای خود با قضات شاهی مشورت می‌کرده‌اند.
- (۱) الف، ج ← درست - ب، د ← نادرست
- (۲) الف، ب، ج ← نادرست - د ← درست
- (۳) ب، ج، د ← نادرست - الف ← درست
- (۴) ب، ج ← نادرست - الف، د ← درست
- ۴۳- براساس اطلاعات موجود در کتاب درسی دربارهٔ ارتش و نظام حکومت‌های ایران باستان، در کدام عبارت‌ها مقایسهٔ درستی صورت گرفته است؟
- (الف) مادی‌ها همانند ساسانیان مجهز به کمان بودند و ساسانیان برخلاف هخامنشیان در سواحل جنوبی کشور دارای نیروی دریایی بودند.
- (ب) اشکانیان همانند هخامنشیان از نیزه در جنگ‌ها استفاده می‌کردند و پیاده‌نظام اشکانی برخلاف پیاده‌نظام ساسانی از اهمیت زیادی برخوردار بود.
- (ج) اشکانیان همانند مادی‌ها از تیر و کمان در نبردها استفاده می‌کردند و هخامنشیان مانند اشکانیان در ابتدا سپاه مجهزی نداشتند.
- (د) ساسانیان برخلاف هخامنشیان از ابتدای تأسیس حکومت خود، نیروی دریایی داشتند و اشکانیان برخلاف ساسانیان به تدریج سپاه مجهزی به وجود آوردند.
- (۱) الف - ب
- (۲) ب - ج
- (۳) ج - د
- (۴) الف - د
- ۴۴- اقدامات داریوش یکم در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (۱) سپاه هخامنشی در زمان داریوش یکم متکی بر واحدهای مختلف پیاده‌نظام بود که از اقوام و ملل تابعه به آن پیوسته بودند و اعضای این سپاه، از میان جوانان برومند پارسی انتخاب می‌شدند و آموزش‌های ویژه می‌دیدند.
- (۲) به تدبیر او، چندین پایگاه دریایی در خلیج فارس، دریای سرخ و دریای مدیترانه به وجود آمد که دریانوردان آن، ایرانیانی از جوانان مادی و پارسی بودند اما فرماندهی ناوها را افرادی از ملل مختلف تشکیل می‌دادند.
- (۳) وی به عنوان طراح اصلی نظام سیاسی اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود. نظام سیاسی اداری‌ای که او ایجاد کرد، به سه بخش تشکیلات اداری مرکزی، تشکیلات استانی و تشکیلات دیوان‌سالاری تقسیم می‌شد.
- (۴) پس از شورش اهالی ملطیه و در زمانی که اسپارت در پشتیبانی از آتن جدی نبود، وارد خاک یونان شد و موجب تردید آتنی‌ها در اظهار اطاعت یا جنگ شد اما سرانجام با شکست تیراندازان پارسی، عقب‌نشینی کرد.

۴۵- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به دوران جانشینان چه کسانی هستند؟

- (الف) لشکرکشی به یونان پس از فرو نشاندن شورش‌های مصر و بابل
(ب) ضمیمه کردن مصر به قلمرو هخامنشیان
(ج) اوج‌گیری نزاع سیاسی در دربار ساسانیان
(د) براندازی حکومت لخمیان

- (۱) داریوش یکم - کورش بزرگ - خسرو پرویز - هرمز چهارم
(۲) کورش بزرگ - اردشیر دوم - خسرو پرویز - خسروانشیروان
(۳) داریوش یکم - اردشیر دوم - خسروانشیروان - هرمز چهارم
(۴) کورش بزرگ - داریوش یکم - خسروانشیروان - خسرو پرویز

۴۶- کدام عبارت‌ها درباره تغییرات پایتخت در دوران اشکانیان به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) اولین پایتخت آنان هکاتم پولس بود که خارج از مرزهای ایران امروزی واقع است.
(ب) دومین پایتخت آنان توسط اردشیر بابکان نیز به پایتختی برگزیده شد.
(ج) صدروازه، اولین پایتخت آنان، داخل مرزهای ایران واقع است.
(د) اولین و آخرین پایتخت آنان خارج از ایران امروزی واقع است.
- (۱) «الف» و «د» برخلاف «ب» و «ج» نادرست هستند.
(۲) «د» برخلاف «الف»، «ب» و «ج» درست است.
(۳) «ب» و «ج» همانند «الف» و «ب» نادرست هستند.
(۴) «الف» و «د» برخلاف «ب» و «ج» درست هستند.

۴۷- تقدم و تأخر رویدادهای مطرح‌شده در کدام گزینه مشخص شده است؟

- (الف) آتش‌سوزی تخت جمشید
(ب) قتل اردشیر سوم
(ج) نبرد گرانیکوس
(د) تسخیر شوش توسط اسکندر
- (۱) «الف» بعد از «ب» / «د» قبل از «ج»
(۲) «د» بعد از «الف» / «ج» قبل از «ب»
(۳) «ب» قبل از «ج» / «الف» بعد از «د»
(۴) «ج» قبل از «د» / «ب» بعد از «الف»

۴۸- پس از مرگ اسکندر، سلوکوس بر کدام مناطق حاکم شد؟

- (۱) بین‌النهرین - بخش‌هایی از آسیای صغیر - سوریه - فلات ایران
(۲) انطاکیه - بخش‌هایی از آسیای صغیر - غرب ایران - مصر
(۳) انطاکیه - تمامی آسیای صغیر - غرب ایران - سوریه
(۴) بین‌النهرین - تمامی آسیای صغیر - مصر - انطاکیه

۴۹- کدام گزینه به روابط حکومت‌های ایران باستان با امپراتوری روم به درستی اشاره کرده است؟

- (۱) در زمان جانشین هرمز چهارم نیز نبردهای بزرگی میان دو کشور رخ داد. در همان ابتدا، ساسانیان شکست سختی خوردند اما همان شخص توسط حمایت این امپراتوری به تاج و تخت رسید.
(۲) اشکانیان در دوران مهرداد اول با این امپراتوری همسایه شدند و پس از شکست رومیان در زمان پادشاهی ارد دوم بارها بر سر تسلط بر مرزهای سوریه و ارمنستان با یکدیگر جنگیدند.
(۳) یمن توسط یکی از شاهان ساسانی از اشغال حبشیان که از سوی این امپراتوری حمایت می‌شدند، نجات پیدا کرد و در نبردی که میان این دو کشور در زمان شاپور دوم رخ داد، والریانوس اسیر و گردیانوس کشته شد.
(۴) حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با آنان در اواخر قرن سوم میلادی به سستی گرایید اما آخرین پادشاه اشکانی، رومیان را مجبور به پرداخت غرامت کرد.

۵۰- چه تعداد از عبارت‌ها درباره استفاده از طبل (۱) و فیل (۲) در عملیات نظامی حکومت‌های ایران باستان به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) استفاده از (۱) در آغاز حملات سپاه ساسانی معمولاً معمول بود.
(ب) پیروزی در نبرد حران با استفاده از (۲) صورت گرفت.
(ج) از نظر زمانی ابتدا (۲) و سپس (۱) معمول شد.
(د) استفاده از (۱) منجر به شکست رومیان شد.

جغرافیا

۵۱- با توجه به دریاچه‌های ایران و انواع آن، کدام عبارت‌ها نادرست است؟

- (الف) دریاچه‌های مهارلو و نیریز اگرچه در یک استان قرار گرفته‌اند اما از دو نوع متفاوت‌اند.
 (ب) دریاچه‌های هامون و جازموریان از یک نوع بوده و در جنوب شرقی ایران قرار گرفته‌اند.
 (ج) دریاچه ارومیه به عنوان بزرگ‌ترین دریاچه داخلی کشور، کانون آبگیر رودهایی است که به آن می‌ریزند.
 (د) دریاچه پریشان هم‌چون مسیله در ماه‌های گرم و یا در سال‌های کم‌بارش به دلیل تبخیر آب آن خشک می‌شود.
- (۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) الف - ب (۴) ج - د

۵۲- کدام گزاره‌ها (گزاره) عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کنند؟

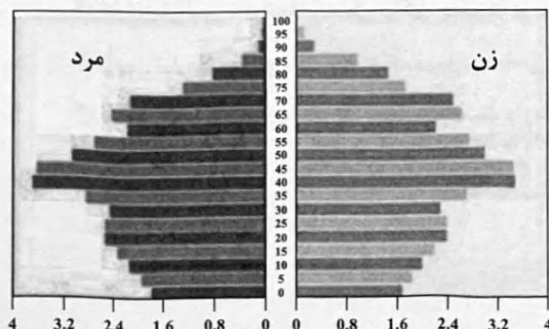
«دریای به عنوان حوضه آبریز رود»

- (الف) خزر - داخلی - ترک - از نظر بهره‌برداری از منابع نفت و گاز حائز اهمیت است.
 (ب) خلیج فارس - خارجی - کورا - دارای جزایر مهمی هم‌چون خارک، کیش و قشم است.
 (ج) خزر - خارجی - اورال - در نقشه‌های خارجی، کاسپین نامیده می‌شود.
 (د) خلیج فارس - داخلی - کارون - از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید در کشورمان به شمار می‌رود.
 (ه) عمان - خارجی - دالکی - بین ایران، عمان و پاکستان مشترک است.
- (۱) الف - د (۲) ب - ه (۳) فقط ج (۴) ج - ه

۵۳- با توجه به مهم‌ترین عوامل طبیعی و انسانی اثرگذار در کاهش آب دریاچه ارومیه، کدام گزینه متفاوت از سایرین است؟

- (۱) تخریب مراتع و پوشش گیاهی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه
 (۲) توسعه سطح زیر کشت و بهره‌برداری مفرط از آب
 (۳) تغییر اقلیم و پدیده خشکسالی
 (۴) احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه

۵۴- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه نادرست است؟

هرم سنی کشور A

- (۱) نسبت جنسیتی در تمام گروه‌های سنی این کشور، در تعادل قرار دارد.
 (۲) در حال حاضر، برنامه‌ریزی برای تحقق برنامه‌های تأمین اجتماعی و بهبود وضعیت سالمندان، حائز اهمیت است.
 (۳) هرم سنی این کشور به سمت سالمندی حرکت می‌کند.
 (۴) نرخ رشد مطلق جمعیت در این کشور با افت شدیدی مواجه است و این مسئله به کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی در این کشور می‌انجامد.

۵۵- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) پراکندگی جمعیت در مکان‌ها از عوامل متعددی تأثیر می‌گیرد. در دهه‌های اخیر، نقش عوامل محیطی به عنوان عوامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته است.
 (ب) کشور ایران، به لحاظ برخورداری از موقعیت جغرافیایی ممتاز و هم‌چنین محیط طبیعی ویژه، از پتانسیل و توانایی جذب و افزایش جمعیت بالایی برخوردار است.
 (ج) یکی از مواردی که در سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری بر آن تأکید شده، بازتوزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت با هدف افزایش تراکم جمعیت در بخش‌های مختلف کشور است.

- (۱) ص - غ - غ (۲) ص - ص - ص (۳) غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص

۵۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر دربارهٔ مهاجرت روستاییان به شهرها درست است؟

الف) از مهم‌ترین مهاجرت‌ها در دهه‌های اخیر در کشورمان به شمار می‌رود.

ب) باعث جذب نیروی انسانی جوان از روستا به شهر می‌شود.

ج) در اقتصاد کشور، با از دست دادن نیروی کار و افزایش بیکاری در روستاها خود را نشان می‌دهد.

د) مهم‌ترین مانع بر سر راه توسعهٔ اقتصادی کشورهاست.

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۵۷- با توجه به تاریخچهٔ تقسیمات کشوری در ایران، کدام گزینه صحیح است؟

۱) سلوکیان، تقسیمات کشوری حکومت پیش از خود را از نظر تعداد و عناصر آن‌ها، به کار گرفتند.

۲) تقسیمات کشوری به کار رفته در دورهٔ اشکانی در عصر هخامنشی نیز ادامه یافت.

۳) بلوک، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری در عصر صفوی بود.

۴) در دورهٔ قاجاریه، ایران به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم شد.

۵۸- نخستین استانی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به ۲۴ استان قبلی اضافه شد، کدام است؟

۳) گلستان

۲) اردبیل

۱) قم

۴) قزوین

۵۹- در طرح‌وارهٔ زیر، چنانچه C، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری باشد،
 ۱) A، توسط فرماندار و B توسط شهردار اداره می‌شود.

۲) A از نظر اداری، تابع تشکیلات مرکزی (پایتخت) است و B از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.

۳) A توسط بخشدار اداره می‌شود و B از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعهٔ همجوار تشکیل می‌شود.

۴) A از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده و B به لحاظ نظام اداری، تابع شهرستان است.

۶۰- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

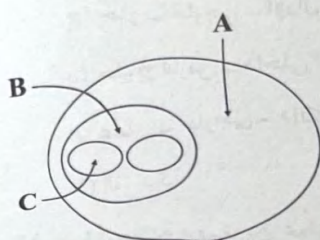
«تقسیمات کشوری که به منظور پدید آمده است،»

۱) حفظ نظم و امنیت کشور - متأثر از عوامل محیطی است.

۲) ادارهٔ بهتر امور - مرتبط با عامل تراکم جمعیت در نواحی مختلف است.

۳) تأمین نیازهای مردم - وابسته به تصمیمات سیاسی حکومت‌ها نیست.

۴) عرضهٔ خدمات مناسب‌تر - متناسب با موقعیت و زمان تغییر می‌یابد.

جامعه‌شناسی

۶۱- شکل و شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه، بیشتر در کدام دسته از موارد زیر انجام می‌شود و در ارتباط با بحث جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی، کدام یک از عبارات‌های زیر درست نیست؟

- (۱) خانواده، همسالان و عموم افراد جامعه - یکی از روش‌های کنترل اجتماعی و پیشگیری از کژروی اجتماعی، تبلیغ و اقناع است.
 - (۲) مدرسه، همسالان و سازمان‌های اجتماعی - جامعه و جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و هنجارهای آن عمل نکنند، تنبیه و مجازات می‌کند.
 - (۳) خانواده، همسالان و عموم افراد جامعه - فرآیند جامعه‌پذیری، همواره به طور کامل و با موفقیت همراه بوده است.
 - (۴) مدرسه، همسالان و سازمان‌های اجتماعی - همواره افرادی هستند که به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند.
- ۶۲- جهان اجتماعی برای ، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد، فرد نیز برای ، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و آشنا می‌شود و به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، می‌گویند.

- (۱) جلوگیری از کژروی اجتماعی - مشارکت در جهان اجتماعی - هویت اجتماعی‌ای که پیدا می‌کند - ضد فرهنگ
- (۲) بقا و تداوم - مشارکت در جهان اجتماعی - حقوق و تکالیفی که دارد - کژروی اجتماعی
- (۳) نظارت و کنترل اجتماعی - پذیرش فرهنگ جامعه - حقوق و تکالیفی که دارد - ضد فرهنگ
- (۴) تبلیغ و اقناع - پذیرش فرهنگ جامعه - هویت اجتماعی‌ای که پیدا می‌کند - کژروی اجتماعی

۶۳- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با «اقناع و تبلیغ» نادرست است اما درباره «امر به معروف و نهی از منکر» درست می‌باشد؟

- (۱) روشی است که به وسیله آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود - سطوح مختلف و متفاوتی دارد و امری است همگانی و همیشه بر عهده همه افراد جامعه است.
- (۲) هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌های متناسب با آن را بهتر انجام می‌دهند - امر به معروف و نهی از منکر، در فرآیندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی، نقش چندانی ندارد.
- (۳) اقناع، فعالیتی است که برای انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود - دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.
- (۴) در جهان اجتماعی، افرادی که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند - برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی دیگر تشویقی یا تنبیهی است.

۶۴- هر یک از عبارات‌ها و گزاره‌های زیر، به ترتیب با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای آن نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.
- فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است.
- طی شدن مسیر برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد
- جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

- (۱) کنترل اجتماعی - جهان‌های اجتماعی مختلف - جامعه‌پذیری - موقعیت اجتماعی
- (۲) تبلیغ و اقناع - جوامع فئودالی - کنترل اجتماعی - موقعیت اجتماعی
- (۳) تشویق و پاداش - جوامع مبتنی بر ویژگی‌های انتسابی - کنترل اجتماعی - تحرک اجتماعی
- (۴) قدرت اقناع - رده‌بندی موقعیت اجتماعی - جامعه‌پذیری - تحرک اجتماعی

۶۵- اگر تغییرات هویتی افراد، فراتر از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی باشد به چه چیزی منجر می‌شود و چه زمانی تغییرات هویتی، موجب گسترش و توسعه جهان اجتماعی می‌شود و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد؟

- (۱) تزلزل فرهنگی - مادامی که صرفاً موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید قرار می‌گیرد.
- (۲) تحولات فرهنگی - وقتی تغییرات هویتی، فراتر از فرصت‌هایی باشد که در یک جهان اجتماعی وجود دارد.
- (۳) تعارض فرهنگی - مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد.
- (۴) تحولات هویتی - وقتی که تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است، مورد تشویق جامعه قرار گیرد.

۶۶- به ترتیب پاسخ دهید:

- در جوامع فئودالی غربی، هنگامی که طبقه متوسط، خود را تولیدکننده و مفید و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی کردند، پذیرش این معیار توسط مردم به چه چیز منجر شد؟

- تحرک اجتماعی گاه درون یک نسل و گاه در دو نسل اتفاق می‌افتد، پزشک شدن فرزند یک کارگر، چه نوع تحرک اجتماعی است؟
- جامعه‌ای را که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد و صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد، چه می‌نامند؟
- در کدام جوامع، امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد؟

(۱) پذیرش فرهنگ فایده‌گرایی - تحرک اجتماعی درون‌نسلی - جامعه مبتنی بر ارزش‌های نژادی - جهان متجدد

(۲) پیدایش فرهنگ مصرف‌گرایی - تحرک اجتماعی افقی - جدانژادی - جهان حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی

(۳) پذیرش فرهنگ مصرف‌گرایی - تحرک اجتماعی صعودی - جامعه مبتنی بر ارزش‌های اقتصادی - جهان حول سرمایه اقتصادی

(۴) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - تحرک اجتماعی میان‌نسلی - جامعه آپارتاید - جهان سکولار

۶۷- علل بیرونی تعارضات فرهنگی، در اثر رخ می‌دهد و جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در جوامع غربی، به همه عبارت‌های زیر اشاره دارد، به جز

(۱) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

(۲) تأثیرپذیری از فرهنگ‌های دیگر - جهانی که حول ارزش‌های این‌جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

(۳) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد و صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی را فراهم می‌آورد.

(۴) نوآوری‌ها و ابداعات مثبت درون یک فرهنگ - در یک جهان اجتماعی دنیوی، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند.

۶۸- هویت اجتماعی افراد، محصول چیست و در ارتباط با «هویت فرهنگی جهان اجتماعی»، کدام یک از عبارت‌های زیر درست نیست؟

(۱) عضویت گروهی افراد - هویت اجتماعی افراد، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است.

(۲) هویت فرهنگی آن‌ها - هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

(۳) هویت فرهنگی جامعه - هویت فرهنگی جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد.

(۴) عضویت گروهی جامعه - هویت فرهنگی جهان اجتماعی، هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

۶۹- به ترتیب، هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام آسیب مربوط می‌شود؟

- وقتی جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

- اگر جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود و از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و فطری انسان‌ها بازماند.

- دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند.

- اگر تعارض فرهنگی تداوم یابد و جهان اجتماعی نتواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد.

(۱) تزلزل فرهنگی - علل درونی تحولات فرهنگی - مرگ جهان اجتماعی - مرگ جهان اجتماعی

(۲) بحران هویت فرهنگی - علل درونی تعارض فرهنگی - مرگ جهان اجتماعی - تحول فرهنگی

(۳) بحران هویت فرهنگی - مرگ جهان اجتماعی - کاستی و خلأ معنوی - تزلزل فرهنگی

(۴) تزلزل فرهنگی - بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی - کاستی و خلأ معنوی - بحران هویت فرهنگی

۷۰- وقتی در اثر تحولات فرهنگی، یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود، به ترتیب از راست به چپ، چه مراحل را طی می‌کند؟

(۱) تحولات فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← تحولات هویتی ← بحران هویت فرهنگی

(۲) تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی

(۳) بحران هویت فرهنگی ← دگرگونی هویت اجتماعی ← تعارض فرهنگی ← دگرگونی هویت فرهنگی

(۴) تحولات هویتی ← بحران هویت فرهنگی ← تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی

منطق

۷۱- با توجه به قضیه و اقسام آن، کدام عبارت درست است؟

- (۱) محمول قضیه حملی همواره یک مفهوم کلی و موضوع آن قضیه نیز همواره یک مفهوم جزئی است.
- (۲) موضوع قضیه می‌تواند حالات مختلفی داشته باشد که این حالات سبب پیدایش اقسام قضیه می‌شود.
- (۳) قضیه دارای سور، چه موضوع آن، مفهومی جزئی باشد، چه مفهومی کلی، می‌تواند موجب یا سالبه باشد.
- (۴) در منطق هر فعلی رابطه در نظر گرفته می‌شود، اما برای سادگی آن‌ها را به فعل ربطی برمی‌گردانیم.

۷۲- کدام عبارت یک قضیه شخصی است؟

- (۱) ادعاهای مطرح‌شده در این رسانه درست نیست.
- (۲) تیم ورزشکاران ناشنوی ایران قهرمان آسیا شدند.
- (۳) بر شما عاقلان فرض است که در حال ذکر گفتن باشید.
- (۴) مفاهیم منطقی بر صورت‌های ذهنی حمل می‌شوند.

۷۳- میان سه گزاره زیر، کدام نسبت وجود ندارد؟

«هر فیلسوفی عقل‌گرا است - هیچ فیلسوفی عقل‌گرا نیست - بعضی فیلسوفان عقل‌گرا هستند.»

- (۱) تداخل (۲) تناقض (۳) تضاد (۴) عکس مستوی

۷۴- با توجه به مربع تقابل و عکس مستوی، اگر موجبه جزئی‌ای کاذب باشد،:

- (۱) موجبه کلیه آن لزوماً صادق خواهد بود و نه برعکس.
- (۲) لزوماً به صورت سالبه کلیه هم کاذب خواهد بود.
- (۳) قضیه‌ای که لزوماً صادق یا کاذب باشد، نداریم.
- (۴) سالبه کلیه آن لزوماً صادق خواهد بود و برعکس.

۷۵- اگر بین A و B رابطه برقرار باشد و کذب A متضمن کذب B خواهد بود.

- (۱) تداخل - A جزئی و B کلی باشد
- (۲) عکس مستوی - A که اصل است کاذب باشد
- (۳) تضاد - هر دو کلی باشند
- (۴) تداخل - هر دو جزئی باشند

۷۶- در استدلال زیر، کدام قاعده به کار رفته است و نتیجه آن کدام است؟

«هر کس ۵۰ ساعت در هفته مطالعه کند، در رشته حقوق دانشگاه تهران موفق می‌شود، پس هر کس در رشته حقوق دانشگاه تهران موفق شده است، حداقل ۵۰ ساعت در هفته مطالعه کرده است.»

- (۱) قاعده عکس مستوی، اما این قاعده به درستی به کار نرفته است؛ بنابراین دارای مغالطه ایهام انعکاس است.
- (۲) قاعده تداخل، اما این قاعده به درستی به کار نرفته است و لذا مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی رخ داده است.
- (۳) آوردن مثال نقض، ادعایی کلی مطرح شده که با یافتن یک مثال نقض می‌توان آن حکم کلی را باطل کرد.
- (۴) قاعده عکس مستوی، به درستی به کار رفته است؛ پس صدق اصل قضیه، صدق عکس مستوی آن را به همراه دارد.

۷۷- با توجه به نظر منطق‌دانان، در کدام گزینه، شرط اول برای نتیجه‌گیری از یک قیاس اقترانی به درستی رعایت نشده است؟

- (۱) بعضی اتومبیل‌ها هیبریدی نیست. هیچ اتومبیلی هواپیما نیست. پس هیچ هیبریدی هواپیما نیست.
- (۲) ابن‌سینا انسان است. انسان یک مفهوم کلی است. پس ابن‌سینا یک مفهوم کلی است.
- (۳) برخی قضایا شرطی هستند. برخی قضایا حملی هستند. پس برخی شرطی‌ها حملی هستند.
- (۴) بعضی مربع‌ها دایره نیستند. هر مربعی لوزی است. پس هر دایره‌ای لوزی است.

۷۸- اگر نتیجه قیاس معتبری «هیچ الف ج نیست» و یکی از مقدمات آن «هیچ الف ب نیست» باشد، کدام عبارت درباره مقدمه دیگر آن درست است؟

- (۱) موضوع و محمول آن علامت یکسان دارند.
- (۲) محمول آن هر چه باشد، علامت مثبت دارد.
- (۳) موضوع آن با موضوع نتیجه هم‌علامت است.
- (۴) موضوع آن هر چه باشد، علامت منفی دارد.

۷۹- در کدام قضیه، دامنه مصادیق موضوع و محمول، علامت یکسانی ندارند؟

- (۱) خانواده دوستم برخلاف خانواده ما کم‌جمعیت نیست.
- (۲) برخی لاک‌پشت‌ها جانورانی دوزیست‌اند.
- (۳) صاحبان مشاغل آزاد بیش از دارندگان مشاغل دولتی‌اند.
- (۴) «زمزمه عاشقان» ترکیب وصفی نیست.

۸۰- کدام قیاس معتبر است؟

- (۱) بعضی از عناصر چهارگانه مقدس هستند. عدد از عناصر چهارگانه نیست؛ بنابراین بعضی از مقدس‌ها عدد نیستند.
- (۲) بعضی ستاره‌ها خورشید نیستند. هر خورشیدی منبع انرژی بسیار است؛ پس بعضی ستاره‌ها منبع انرژی بسیار نیستند.
- (۳) هر تصدیقی دارای چند تصور است. هر تصدیقی جمله‌ای خبری دارد؛ پس هر دارای چند تصور جمله‌ای خبری دارد.
- (۴) برخی از موجودات آسمانی جاندار هستند. هر پرنده‌ای جاندار است؛ پس برخی از موجودات آسمانی پرنده هستند.